

ROMANIA
JUDETUL BISTRITA NASAUD
MUNICIPIUL BISTRITA
CONSILIUL LOCAL

HOTARARE

privind conferirea titlului de cetățean de onoare al
municipiului Bistrița domnului Mureșan Corneliu.

Consiliul municipal Bistrița;
având în vedere:

proiectul de hotărâre inițiat de consilierii P.D. (F.S.N.)
Bistrița, înregistrat cu nr.9/02.08.1993 privind conferirea titlu-
lui de cetățean de onoare al municipiului Bistrița, domnului Mu-
reșan Corneliu, primul primar român al orașului;

referatul nr.7671/05.08.1993 al Direcției Administrația locală
cu privire la conferirea acestui titlu;

raportul de avizare favorabil al comisiei pentru activități
științifice, învățământ, sănătate, cultură, culte, protecție socio-
sportive și de agrement din data de 03.08.1993;

în temeiul art.21 lit."v" și art.29 din Legea nr.69/1991 pri-
ind administrația publică locală,

HOTARASTE :

ART.1. - Se conferă domnului Mureșan Corneliu, domiciliat
în Municipiul Bistrița, Bulevardul Decebal, bl.44, sc.A, ap.3,
titlul de cetățean de onoare al municipiului Bistrița.

ART.2. - Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se
credințează Primarul municipiului Bistrița.

PRESEDINTE DE SEDINTA,
Metianțan Dorel.

Bistrița la, 22.08.1993

nr. 49

SD/PA.

ex.5.

AVIZAT SECRETAR,
Mica Oprea.

MUNICIPIUL BISTRITA
CONSILIUL LOCAL
DIRECTIA ADMINISTRATIE LOCALA DE STAT

Nr. 7671/05.08.1993

R E F E R A T

=====

cu privire la conferirea titlului de cetățean de onoare al municipiului Bistrița, domnului Mureșan Corneliu.-

Orașul Bistrița, între anii 193⁴ - 1937 a fost condus și gospodărit de primul primar român, domnul Mureșan Corneliu, absolvent al Facultății de Drept Cluj, avocat în cadrul Biroului de avocați Bistrița.-

Domnia sa s-a născut în Ardeal, la Mureșenii de Cîmpie, județul Cluj, în 7 iunie 1903.-

Ca primar al orașului a inițiat și a contribuit la pavarea străzilor, la amenajarea parcului municipal, a ridicării statuui poetului Andrei Mureșanu, la înfăptuirea altor lucrări edilitare gospodărești în oraș, inclusiv la amenajarea localului actualei Primării municipale.-

Pentru că anul acesta a împlinit venerabila vîrstă de 90 de ani și pentru că noua democrație ne obligă să ne cinstim concetățenii cu merite deosebite în viața urbei, propunem conferirea titlului de cetățean de onoare al municipiului Bistrița, domnului Mureșan Corneliu.-

DIRECTOR,

SEF SERVICIU,

Pungovschi Bucur Cecilia

Ceoarede Poprina

REFERAT

pentru susținerea emiterii unei hotărâri privind conferirea titlului de cetățean de onoare domnului Mureșan Corneliu, fost primar al orașului Bistrița.

Despre situația orașului Bistrița în anul 1934.

Bistrița, capitala județului Năsăud, avea o populație de circa 18.000 locuitori, din care circa 38% români, 50% germani, 2-3% maghiari, 5% evrei și alții, deci se poate considera că avea un pronunțat caracter săsesc-german.

In acele timpuri, orașele aveau o autonomie bugetară asigurată, ele trebuind să alimenteze bugetul național. Bistrița ca oraș - burg foarte bogat, ca urmare a unei stări economice deosebite și a unui comerț bine organizat, dispunea de fonduri mari.

Conducătorii săi, împreună cu consiliile orașului, erau foarte conservatori, neinițiind nici un fel de modernizări sau dotări edilitare-gospodărești. Este adevărat că orașul Bistrița, era printre puținele orașe din România, care avea apă aurență tot timpul zilei, canalizare bine pusă la punct, la fel avea asigurat curentul electric în tot timpul zilei și nopții. Orașul era foarte curat, cu o disciplină liber consimțită prin participarea tuturor cetățenilor la realizarea curățeniei și la menținerea ei.

Străzile nu erau modernizate, fără pavaj, fără trotuare decât strict în centrul orașului, cu rigole din piatră de râu, dar întreținute foarte bine.

Populația orașului era așezată în centrul său mai puțin străzile actuale Dornei și Titulescu unde erau evrei. Existau 2 cartiere, Crișul și Hendergoș săsești, adică cartierul din jos de oraș pe măna dreaptă de pe Bulevardul Independenței și celălalt cartier corespunzând cu străzile Avram Iancu, Grigorescu, Stefan cel Mare și Grădinilor.

Românii erau așezați compact în cartierele Năsăudului, Andrei Mureșanu, Hrubel adică străzile Ioan Vivu, Mihai Eminescu peste Podul Jelnei și ultimul cartier peste Podul Budacului, astăzi Mihai Viteazu cu celelalte străzi.

Tiganii erau masați în 2 locuri, unul la intrarea în parcul orașului dinspre cimitirul săsesc, unde se găseau și maeștrii lăutari ai orașului și partea stângă a străzii Gării de la Polyclinică spre stația CFR, țigani care se ocupau de diverse meserii.

Din punct de vedere economic, orașul prezenta următoarea situație: Industrie foarte puțină, reprezentată prin Fabrica de bere și spirit, Fabrica de teracotă, o Fabrică de săpun, Fabrica de mobilă.

In schimb Bistrița avea foarte multe ateliere meșteșugărești cu meseriași foarte buni reprezentate prin pielărie-curelării, dubălării adică prelucrarea pieilor brute, cărămidari, pălărieri, croitori, fabricarea oțetului, depozite pentru colectarea fructelor, 2 renomite ateliere de mezeluri - BRAED și COHLRUS, cu rețete ce nu le găse-ai în toată țara, cofetari-prăjiturile de Bistrița fiind renomite, atelier de reparat mașini Ludovic Snekel, cizmari renumiți, tâmplari. Comerțul alimentar, industrial și de alimentație publică era în principal în mâinile sașilor și a evreilor, având o rețea comercială specializată, bine aprovizionată și cu lucrători deosebit de instruiți.

Există și o intensă activitate de cultură, teatru, biserici reprezentate prin Liceul săsesc, Liceul Alexandru Odobescu, Gimnaziul de fete, Școală de meserii, Școli primare, Școală primară confesională maghiară, Casa de Cultură din parc, un Sal din Bulevardul Independenței, Capela Ortodoxă, Biserici greco-catolică, evangelică-luterană, reformată, romano-catolică.

In mare cam aceasta era situația orașului Bistrița în perioada anilor 1934 și după aceea, cu schimbările petrecute până la cel de-al 2-lea război mondial.

Sigur că pentru completarea unui asemenea material, trebuie consultate arhivele ce conțin date statistice, care ar da o vizuire materială a celor prezentate.

In anul 1934 a fost numit prin Decizia ministrului de interne, ca primar al orașului Bistrița, domnul Corneliu Mureșan,

Câteva date biografice:

S-a născut la 7 iunie 1903, în Mureșenii de Cîmpie județul Cluj, din părinții Axente și Ana. Tatăl domnului Mureșan a fost preot protopop și arhidiacon onorar, mort și îngropat în cimitirul din Bistrița. Au fost 8 copii la părinți.

Scoala primară a urmat-o în comună, 6 clase de liceu le-a urmat la Gherla până la Unirea din 1918 iar restul la liceul din Dej. Este absolvent al facultății de drept din Cluj.

A venit în Bistrița la 2 februarie 1927, lucrând în baroul avocatiaș de stat, condus de doctor Anton George, apoi a lucrat cu doctor Leon Scridon.

Ca primar al orașului Bistrița a ocupat această funcție de la 30 mai 1934 până la 31 decembrie 1937.

Doctor Corneliu Mureșan a făcut parte din Partidul Liberal.

Cu tinerețea și inteligența, cu o educație și învățatură solide, cu spirit de organizare, cu care era atunci dotat de la natură și Dumnezeu, noul primar s-a apucat de lucru.

S-a modernizat cu calupuri mici strada în fața Primăriei, cu pavele s-au modernizat străzile gării str.Gheorghe Sincai, str.Al.Odobescu, str.Titulescu, str.L.Rebreanu, Bulevardul Viișoarei.

Până în anul 1934-1935 P-ța din jurul Bisericii săsești era pierdută în care loc se ținea târgurile de marțea și vinerea. Toți țărani veneau cu produse agricole și le desfăceau în acest loc, furcile, greblele, coasele, scările răzimându-se de zidurile bisericii. Sugălete se vindeau cereale, iar de la Tribunal în sus staționau cușmenii cu căruțele și line cu lemne de foc, această porțiune de stradă purtând și numele de strada Lemnelor.

Noul primar a luat această piață și a mutat-o în P-ța Decebal, iar târgul de vite-animale l-a mutat din P-ța Decebal peste linia ferată căm pe locul CPL-ului și a Fabricii de materiale de construcție.

Pe locul unde este astăzi statuia lui Andrei Mureșanu, exista o clădire cu parter + 2 nivele, Scoala primară săsească (și apoi românească). Această clădire a fost demolată iar în jurul bisericii s-a organizat parcul care există astăzi. Urmare acestor măsuri de modernizare au existat și împotríviri, care au mers până la manifestații de stradă.

La fel s-a organizat parcul din P-ța Unirii în fața fostei biserici greco-catolice. În această perioadă s-a început și construirea trotuarelor din dale de beton. Cartierul de țigani din strada Gării a fost desființat, iar acestor cetățeni li s-au dat grădini pentru construcțiile caselor.

De salubritate se ocupa Primăria, curățenia făcând casă bună cu orașul. Stropitul cu apă a străzilor se făcea cu căruțe trase de cai, pe care erau montate cazane din metal.

Orașul era iluminat corespunzător. Pe B-dul Independenței s-au montat pe stâlpi corpuri de iluminat, iar pe străzile din centrul orașului, pe mijloc - suspendate s-au monta lămpioane, orașul Bistrița fiind o localitate bine iluminată.

In 1936 în P-ța Unirii (astăzi se găsește scriitorului Liviu Rebreanu) s-a ridicat monumentul poetului Andrei Mureșanu, realizat de sculptorul Medrea și căre în acea perioadă a costat 70.000 lei.

In 1940 urmăre dictatului de la Viena, statuia a fost dusă la Sibiu și a străjuit fațada universității din Sibiu, că după război ea să fie redusă în Bistrița și instalată pe soclul unde se găsește și astăzi.

In perioada cât a fost primar, doctor Corneliu Mureșan a menținut o colaborare bună cu celelalte autorități, reprezentanți ai populațiilor ce trăiau pe lângă români.

După plecarea din funcția de primar, a mai lucrat la această instituție în perioada 1951-1955, ca șeful gospodăriei comunale, care aparținea direct de Primărie, în care funcție a continuat această activitate de gospodărie și modernizare a orașului. A fost pavat Bulevardul Republicii, s-a reconstruit rezervorul de apă din pădure, s-a reparat conducta de apă de la Cușma, s-a extins capacitatea Uzinei electrice, s-a trecut intens la construirea de trotuare din dale de beton pe străzile A.Mureșanu, Gen.Gr.Bălan, M.Eminescu și George Coșbuc.

S-a montat un pod din fier peste râul Bistrița spre Jelnă-Ghinda și a fost refăcută jumătatea de pod, peste podul Budacului distrus în timpul războiului. S-a reparat fațada actualei clădiri unde se află astăzi Primăria în stil florentin.

In puține rânduri am încercat să reliefez omul, viața și activitatea lui, a doctorului Corneliu Mureșan.

Subcesiunea datelor și activităților, au fost înmănușchiate în urma discuției cu domnul Corneliu Mureșan, dar și din câte am știut eu ca vechi cetățean al acestui oraș.

Doctor Corneliu Mureșan a știut să se înconjure de oameni de valoare, priceputi și harnici, să colaboreze cu celelalte autorități și să fie formațiuni politice, încât s-a făcut respectat și a primit sprijinul necesare.

In încheiere, pentru meritele deosebite, pentru activitatea, pentru corectitudinea și cinstea cu care a lucrat, pentru faptul că a fost și a rămas un bun român și cetățean al acestei țări și al municipiului Bistrița, susțin propunerea grupului de consilieri ai municipiului - P.D. FSN, pentru ca să i se confere domnului Corneliu Mureșan titlu de cetățean de onoare.

MUNICIUL BISTRITA
CONSILIUL LOCAL
COMISIA PENTRU ACTIVITATI STIINTIFICE,
INVATAMANT, SANATATE, CULTURA, CULTE,
PROTECTIE SOCIALA, SPORTIVE SI DE
AGREMENT

R A P O R T

privind proiectul de hotărâre pentru conferirea
titlului de cetățean de onoare al municipiului
Bistrița, domnului Mureșan Corneliu.

Comisia de specialitate a luat în discuție, în ședința din
03.08.1993, proiectul de hotărâre privind conferirea titlului
de cetățean de onoare al municipiului Bistrița, domnului Mure-
șan Corneliu.

Analizând referatul și argumentele comportamentului de
specialitate, comisia apreabă proiectul de hotărâre.

PRESEDINTE,

SECRETAR,

Domeniu 10.09.1993

CD/PA
ex.3.